

Javno preduzeće »Šume Tuzlanskog Kantona«
dioničko društvo Kladanj

Ulica Fadila Kuratgića br. 1, 75280 KLADANJ
Tel.,centrala: 035 621 212, fax: 035 621 075
e-mail: jpsumetk@bih.net.ba

PLAN POSLOVANJA

za 2012.godinu

Kladanj, decembra 2011.god.

OPŠTI PODACI

Puni naziv:	Javno preduzeće „Šume Tuzlanskog Kantona“ dioničko društvo														
Adresa:	Fadila Kurtagića 1, Kladanj, 75280														
Fax/tel:	035/621-075; 621-212; 621-287														
e-mail:	jpsumetk@bih.net.ba														
Web adresa:	www.jpsumetk.ba														
Broj upisa u sudski registar:	U/I-1105/05 od 10.08.2005.godine														
Broj rješenja o upisu emitenata kod Komisije:	03/2-19-545/05 od 27.10.2005.godine														
Identifikacioni broj:	4209129520001														
Broj uvjerenja PDV registra:	209129520001														
Direktor:	Refik Hodžić, dipl.ing.šum														
Osnovna djelatnost:	Uzgoj, zaštita i iskorištavanje šuma														
Šifra djelatnosti:	02.011 (02.10)														
Površina šuma i šum.zemljišta:	<table><tr><td>1.Visoke šume</td><td>42.908 ha; 59,24%</td></tr><tr><td>2.Šumske kulture</td><td>2.237 ha; 3,09%</td></tr><tr><td>3.Izdanačke šume</td><td>10.733 ha; 14,82%</td></tr><tr><td>4.Ostale površine</td><td>3.734 ha; 5,15%</td></tr><tr><td>5.Minirano ukupno</td><td>12.823 ha; 17,70%</td></tr><tr><td>6.Ukupno nesp.zemljište(1-5):</td><td>72.435 ha;100,00%</td></tr><tr><td>7.Površ.pristupna za gospodar.</td><td>59.612 ha; 82,30%</td></tr></table>	1.Visoke šume	42.908 ha; 59,24%	2.Šumske kulture	2.237 ha; 3,09%	3.Izdanačke šume	10.733 ha; 14,82%	4.Ostale površine	3.734 ha; 5,15%	5.Minirano ukupno	12.823 ha; 17,70%	6.Ukupno nesp.zemljište(1-5):	72.435 ha;100,00%	7.Površ.pristupna za gospodar.	59.612 ha; 82,30%
1.Visoke šume	42.908 ha; 59,24%														
2.Šumske kulture	2.237 ha; 3,09%														
3.Izdanačke šume	10.733 ha; 14,82%														
4.Ostale površine	3.734 ha; 5,15%														
5.Minirano ukupno	12.823 ha; 17,70%														
6.Ukupno nesp.zemljište(1-5):	72.435 ha;100,00%														
7.Površ.pristupna za gospodar.	59.612 ha; 82,30%														
Mogući dozv. plan sječa po ŠPO	<table><tr><td>1.Bruto:</td><td>347.966 m³</td></tr><tr><td>2.Neto:</td><td>288.812 m³</td></tr></table>	1.Bruto:	347.966 m ³	2.Neto:	288.812 m³										
1.Bruto:	347.966 m ³														
2.Neto:	288.812 m³														
Godišnji plan sječa:	<table><tr><td>1.Bruto:</td><td>253.895 m³</td></tr><tr><td>2.Neto:</td><td>214.207 m³</td></tr></table>	1.Bruto:	253.895 m ³	2.Neto:	214.207 m³										
1.Bruto:	253.895 m ³														
2.Neto:	214.207 m³														
Broj zaposlenih (plan):	568														
Poslovne jedinice:	1.ŠG »KONJUH» Kladanj; 2.ŠG »SPREČKO» Živinice; 3.ŠG »MAJEVIČKO» Srebrenik; 4.ŠG »VLASENIČKO» Turalići; 5.DIREKCIJA Kladanj;														
Poslovne banke:	1.NLB Tuzlanska banka dd Tuzla, Filijala Kladanj; 2.Unicredit Zagrebačka banka dd , Poslovnica Živinice; 3.Union banka dd Sarajevo, Filijala Tuzla; 4.Raiffeisen bank dd Sarajevo, Filijala Tuzla;														
Vrijednost osnivačkog kapitala:	1.Državni kapital = 1.258.533,00 KM; (51%) 2.Dionički kapital = 1.209.178,00 KM; (49%) 3.Ukupno kapital = 2.467.711,00 KM;(100%)														
Dionice:	1.Broj dionica: 49.354 2.Vrsta dionica: obične														
Nominalna vrijednost:	50,00 KM														

U V O D

Pod planiranjem se podrazumijeva projekcija budućnosti izražena finansijskim pokazateljima. Smisao planiranja je da se zadaci koji predstoje sistematizuju i rangiraju po važnosti i složenosti, kako bi njihovo izvršenje bilo smišljeno i koordinirano. To je stalan proces koji proizilazi iz definisane poslovne politike.

Proces razvoja tržišne privrede doprinosi da se pred planiranje stalno postavljaju novi zadaci. Tržišna privreda zahtijeva da ono bude još složenije i obuhvatnije.

Poslovni plan je ključni upravljački i kontrolni alat za vođenje poslovanja, a ujedno predstavlja i sredstvo mjerenja.

Plan u načelu daje pregled postojećeg stanja Preduzeća i ocrtava sveukupnu poslovnu strategiju.

Izradu Plana vršimo u vrijeme ponovnog nagovještaja nastanka svjetske ekonomske krize zbog dužničkih problema pojedinih država članica eurozone i ukupnim slabljenjem eura na svjetskim berzama u odnosu na druge valute, a tek smo se bili počeli oporavljati od negativnog uticaja svjetske ekonomske krize od prije tri godine, koji su veoma negativno uticali na privredne tokove u zemlji i okruženju, a za posljedicu je imao pad tražnje za proizvodima šumarstva. Tokom 2011.godine bilježimo tendenciju porasta tražnje što uliva optimizam, te planske ciljeve i zadatke za 2012.godinu svjesno postavljamo kao da se privreda oporavila, da je kriza prošlost i da se nova neće pojaviti.

Osnov za izradu Plana poslovanja preduzeća za 2012.godinu je trogodišnji Plan poslovanja za period 2012-2014.godina i postojeće šumsko-privredne osnove na osnovu kojih se gospodari šumom i šumskim zemljištem u državnoj svojini.

Ovaj plan je urađen na osnovu posljednjeg važećeg propisa iz oblasti šumarstva, odnosno Uredbe o šumama.

Po donošenju propisa koji uređuje oblast šumarstva na teritoriji FBiH prema potrebi pristupiće se izradi rebalansa Plana poslovanja.

Šumsko-privredna područja kojima Preduzeće gospodari posjeduju ŠPO-ve, a periodi važenja ŠPO-va su za ŠPP „Sprečko” 2003.-2012.godina, ŠPP „Konjuh” 2004.-2013.godina, a ŠPP „Majevičko” i „Vlaseničko” 2006.-2015.godina.

Skraćenice korištene u tekstu :

- ZJP - Zakon o javnim preduzećima FBiH,
- ZPD - Zakon o privrednim društvima FBiH,
- UOŠ - Uredba o šumama FBiH,
- ZJN - Zakon o javnim nabavkama BiH,
- KŠPD - Kantonalno šumsko privredno društvo (preduzeće-društvo),
- ŠPP - Šumsko - privredno područje,
- ŠPO - Šumsko - privredna osnova,
- ŠG - Šumsko gazdinstvo,
- GJ - Gospodarska jedinica,
- ŠDS - Šumski drvni sortimenti
- ŠUR - Šumsko uzgojni radovi

1. STATUSNI PODACI O PREDUZEĆU

1.1. Registracija preduzeća i osnivački kapital

Naziv: Javno preduzeće „Šume Tuzlanskog kantona“ dioničko društvo;

Skrraćeni naziv: JP „Šume TK“ dd Kladanj;

Sjedište preduzeća: Kladanj, ulica Fadila Kurtagića broj 1.

JP „Šume TK“ Tuzla je osnovano na osnovu Zakona o šumama Tuzlanskog kantona („Sl. novine TK“ broj:10/99), kao pravni sljednik slijedećih preduzeća:

- DP Šumarstvo „Svatovac“ Živinice,
- DD „Miljevica“ Kladanj, i
- JP „Birač“ Vlasenica - Turalići.

Kao osnivač JP „Šume TK“ Tuzla upisana je Skupština Tuzlanskog kantona sa osnivačkim kapitalom od 70.000,00 KM u obliku novca.

Rješenjima Kantonalne agencije za privatizaciju TK odobrena je i izvršena djelimična privatizacija državnog kapitala u nominalnom iznosu od 840.444 KM (ili 34.06% ukupnog kapitala, a 14,94% ili 368.734 KM bilo je privatizirano po ranijim propisima što ukupno čini 49,00% kapitala), a preostali dio u ukupnom nominalnom iznosu od 1.258.533 KM (ili 51,00% ukupnog kapitala) je državni kapital.

Poslije izvršene djelimične privatizacije struktura kapitala je:

Ukupan kapital	2.467.711 KM
Nominalna vrijednost državnog kapitala	1.258.533 KM
Nominalna vrijednost dioničkog kapitala	1.209.178 KM.

Ukupan osnivački kapital podijeljen je na 49.354 redovne (obične) dionice nominalne vrijednosti 50,00 KM serije "1" upisane 21.12.2001.godine.

U ukupnoj vrijednosti kapitala nisu sadržane vrijednosti šuma, šumskog zemljišta i šumskih komunikacija koji su u cijelosti u vlasništvu države.

Po izvršenoj djelimičnoj privatizaciji izvršen je upis osnivanja Dioničkog društva „Šume Tuzlanskog kantona“ Kladanj, kao pravnog sljednika Javnog preduzeća „Šume Tuzlanskog kantona“ Tuzla.

Rješenjem o upisu promjena u sudski registar kod Općinskog suda u Tuzli broj:U/I-1105/05 od 10.08.2005.godine o usklađivanju statusa preduzeća sa Zakonom o javnim preduzećima upisano je Javno preduzeće „Šume Tuzlanskog kantona“ dioničko društvo Kladanj.

1.2. Djelatnost i organizacija preduzeća

Prema Satutu i izvodu iz upisa u registar privrednih društava, djelatnosti preduzeća u unutrašnjem prometu su:

- 01.121 Gajenje povrća, cvijeća i ukrasnog bilja,
- 01.252 Uzgoj ostalih životinja, d.n.,
- 01.500 Lov, hvatanje divljači u zamke (traperstvo), rasplod divljači, uključujući i pripadajuće usluge,
- 02.011 Uzgoj i zaštita šuma,
- 02.012 Iskorištavanje šuma,
- 02.020 Uslužne djelatnosti u šumarstvu i iskorištavanju šume,
- 45.211 Visokogradnja,
- 45.212 Izgradnja objekata niskogradnje,
- 51.531 Trgovina na veliko drvetom,
- 73.101 Istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim naukama,
- 74.140 Poslovni i menadžment konsalting,
- 74.200 Arhitektonske i inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje osim stručne izrade planskih dokumenata.

Prema Odluci o klasifikaciji djelatnosti Bosne i Hercegovine 2010. (Sl.glasnik BiH, br.47/10) izvršeno je usklađivanje registrovane djelatnosti u JP „Šume TK“ dd Kladanj Odlukom Nadzornog odbora br. 3907/11 od 26.04.2011.godine koja je na Skupštini društva od 26.05.2011.godine verifikovana i postupak kod registarskog suda je u toku. Nove usklađene djelatnosti su:

- 02.10 uzgoj šuma i ostale djelatnosti u šumarstvu;
- 02.20 sječa drva (iskorištavanje šuma);
- 02.40 pomoćne usluge u šumarstvu;
- 01.70 lov, stupačarenje i uslužne djelatnosti u vezi s njima;
- 01.49 uzgoj ostalih životinja;
- 01.30 uzgoj sadnog materijala i ukrasnog bilja;
- 01.19 uzgoj ostalih jednogodišnjih usjeva;
- 02.30 sakupljanje nekultivisanih šumskih plodova i proizvoda, osim šumskih sortimenata;
- 41.20 gradnja stambenih i nestambenih zgrada;
- 42.13 gradnja mostova i tunela;
- 42.99 gradnja ostalih građevina niskogradnje, d.n.;
- 43.12 pripremni radovi na gradilištu;
- 46.73 trgovina na veliko drvom, građevinskim materijalom i sanitarnom opremom
- 71.11 arhitektonske djelatnosti;
- 71.12 inženjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje;
- 71.20 tehničko ispitivanje i analiza;
- 72.19 ostalo istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim naukama.

Djelatnosti preduzeća u vanjskom prometu su:

- vanjska trgovina neprehrambenim proizvodima,
- vanjska trgovina prehrambenim proizvodima,
- ugovaranje dugoročne proizvodne kooperacije sa stranim licima,
- izvođenje investicionih radova u inozemstvu i ustupanje investicionih radova stranom licu u BiH,

- zastupanje stranih lica (ugovaranje zastupanja stranih lica, prodaja strane robe sa konsignacionih skladišta),
- privremeni uvoz i izvoz robe,
- usluge međunarodnog drumskog transporta roba i druge usluge koje su u vezi sa međunarodnim transportom (međunarodna špedicija, skladištenje, agencijske usluge u transportu i sl.)
- ugostiteljske i turističke usluge,
- posredovanje i zastupanje u prometu robe i usluga.
- druge usluge iz strukture registrovane djelatnosti.

Prema Obavještenjima Federalnog zavoda za statistiku osnovna djelatnost preduzeća je uzgoj i zaštita šuma, šifra podrazreda **02.011** (nova usklađena 02.10).

Preduzeće je organizovano kao jedinstven pravni subjekt koji čine organizacione jedinice osnovane na teritorijalnom principu kao šumska gazdinstva u granicama šumsko-gospodarskih područja kojima se gospodari i direkcija preduzeća koja objedinjuje sve stručne poslove.

Poslovne jedinice u sastavu JP „Šume TK“ dd Kladanj su:

1. Šumsko gazdinstvo „Konjuh“ Kladanj, Patriotske lige broj 13;
2. Šumsko gazdinstvo „Sprečko“ Živinice, Oslobođenja 13;
3. Šumsko gazdinstvo „Majevičko“ Srebrenik, Bosanskih branilaca bb;
4. Šumsko gazdinstvo „Vlaseničko“ Kladanj - Turalići bb;
5. Direkcija Kladanj, Fadila Kurtagića broj 1.

2. OSNOVI CILJEVI I ZADACI POSLOVANJA

2.1. Misija i vizija

Kao što je prepoznatljivo iz samog naziva, Preduzeće gospodari šumom i šumskim zemljištem u državnoj svojini na području Tuzlanskog kantona (korisnik državnih šuma) na osnovama Uredbe o šumama FBiH. Prema Uredbi na području Kantona posluje jedno KŠPD za gospodarenje šumom i šumskim zemljištem u državnoj svojini, sa propisanim obavezama i ovlaštenjima.

Zahtjevi društveno političke zajednice u odnosu na šumu su mnogobrojni i veoma zahtjevni. Društvena zajednica od šume više ne traži isključivo šumske drvene sortimente, već kontinuirano snabdijevanje vodom, čistim zrakom, prostorom za rekreaciju, lovnim turizmom i sl. Sve su češće inicijative za proglašenje zaštićenih područja i očuvanje biološkog diverziteta, čija implementacija se u pravilu reflektuje na svakodnevne šumarske aktivnosti. Postojanje mnogobrojnih interesnih grupa (stakeholdera) koje od šume traže različite proizvode, funkcije i koristi, uslovilo je i sve češću pojavu konflikata njihovih zahtjeva i interesa koje iskazuju prema šumi. U takvoj situaciji poslovni sistemi šumarstva se nerijetko identificiraju kao destruktori prirode i šumskih resursa, a šumarski stručnjaci su izloženi kritici javnosti i sve brojnijih nevladinih ekoloških udruženja.

Uvažavajući navedeno JP „Šume TK” dd Kladanj je definisalo svoje pravce razvoja, viziju poslovanja i strateške ciljeve kojima nastoji zadovoljiti interese i zahtjeve različitih interesnih grupa.

Naša misija je: *Šume su temeljni prirodni resurs čije su vrijednosti ekološke, socijalne, ekonomske,... i nas mnogi ocjenjuju.*

Ocjena javnosti nam je najvažnija i ispred ocjena ostalih, jer sud javnosti je jedini pravi sud.

Naša vizija je: *Svojim nasljednicima ostaviti bolje šume nego što smo ih mi naslijedili.*

2.2. Strateški ciljevi

Plan poslovanja za 2012.godinu usmjerava niz aktivnosti koje treba da omoguće ostvarenje postavljenih strateških ciljeva u trogodišnjem Planu poslovanja, a koji se u najkraćem mogu definisati kao:

- ❖ *Poboljšati kvalitet šuma i korištenja šumskog zemljišta;*
- ❖ *Transparentnost u svim segmentima rada;*

- ❖ *Biti najbolji partner;*
- ❖ *Poboljšati efikasnost zaposlenog osoblja i biti najuspješniji tim;*
- ❖ *Poboljšati visinu i strukturu prihoda;*
- ❖ *Poboljšati efektivnost rashoda;*
- ❖ *Poboljšati efikasnost organizacije;*
- ❖ *Poboljšati profitabilnost*

2.3. Mjere za realizaciju strateških ciljeva

- sprovođenje mjera integralne zaštite šuma,
- realizacija poslova biološke obnove šuma u obimu ili većim od obima predviđenog ŠPO (pošumljavanje, njega i čišćenje šumskih kultura i šuma, zaštita šuma od biljnih bolesti, štetočina, požara, čovjeka, rekonstrukcija degradiranih i izdanačkih šuma, pošumljavanje krša i goleti),
- unapređenje opšte korisnih funkcija šuma,
- zaštita ugroženih vrsta,
- certificiranje šuma,
- izgradnja i održavanje šumske infrastrukture,
- uzgoj, zaštita i korištenje divljači,
- racionalno iskorištavanje proizvoda šume i šumskog zemljišta,
- organizacija poslovanja preduzeća u prostoru i vremenu sa efikasnim upravljanjem troškovima u skladu sa normativima uz stalan nadzor,
- održavanje postojećih i nabavka novih sredstava rada,
- zbrinjavanje zaposlenika sa umanjenom radnom sposobnošću,
- izrada nove organizacije i sistematizacije poslova u preduzeću,
- informatizacija i informatičko uvezivanje organizacionih jedinica,
- stručno usavršavanje zaposlenih,
- rješavanje problema miniranih površina,
- unapređenje odnosa sa javnošću sa akcentom na značaju šumskog ekosistema i djelatnosti preduzeća sa kojom se bavi,
- izvršavanje ugovorom preuzetih stručnih poslova u pogledu gospodarenja privatnim šumama u ime Kantonalne uprave za šumarstvo,
- realizacija Programa sakupljanja i korištenja sekundarnih šumskih proizvoda.

2.3.1. Implementacija Zakona o proglašenju dijela planine „Konjuh“ zaštićenim pejzažem „Konjuh“

Zaštićeni pejzaž „Konjuh“ u širem geografskom smislu smješten je u centralnim dijelovima planine „Konjuh“. U hidrografskom pogledu Zaštićeni pejzaž obuhvata u svom sjevernom dijelu slivno područje rijeke Oskove, a u južnom dijelu slivno područje rijeke Drinjače–gornji dio sliva rijeke Drinjače i slivna područja Krabanje i Velike Zlaće. U topografskom pogledu pripada brdsko – planinskom regionu sa apsolutnim nadmorskim visinama od 300 do 1328 m n.v. Ukupna površina Zaštićenog pejzaža „Konjuh“ iznosi 8.016,61 ha i prostire se na dijelovima ŠPP „Konjuh“ i ŠPP „Sprečko“.

U skladu sa članom 2. Zakona o proglašenju dijela planine „Konjuh“ zaštićenim pejzažom „Konjuh“ („Službene novine TK“, broj 13/09), ovo područje je utvrđeno s ciljem:

- Održavanja usklađenosti međusobnog djelovanja prirode i kulture putem zaštite pejzaža i tradicionalnog korištenja zemljišta, građenja, te društvenih i kulturnih manifestacija;
- Izvođenja ekonomskih aktivnosti u skladu sa prirodom i očuvanjem kulturnog sistema zajednica;
- Održavanja raznolikosti pejzaža i staništa, srodnih vrsta i ekosistema,
- Eliminisanja i sprečavanja korišćenja zemljišta i aktivnosti koje nisu u skladu sa ciljevima upravljanja i omogućavanja rekreacije i turizma koje odgovora kategoriji područja;
- Podsticanja naučnih i edukativnih aktivnosti za dobrobit stanovništva za duži vremenski period i dr.

U skladu sa članom 20. Zakona, upravljanje Zaštićenim pejzažom „Konjuh“ povjerava se Javnoj ustanovi „Zaštićeni pejzaž Konjuh“, koju osniva Skupština Tuzlanskog kantona, a u skladu sa članom 33. istog Zakona, do osnivanja JU „Zaštićeni pejzaž Konjuh“, a najduže 15 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona, upravljanje Zaštićenim pejzažom „Konjuh“ povjerava se JP „Šume TK“ dd Kladanj. S obzirom da je 19.12.2011.godine na lokalitetu „Grab potok“ u općini Banovići počela s radom JU "Zaštićeni pejzaž Konjuh", Preduzeće će sa nadležnim Kantonalnim ministarstvom i JU „Zaštićeni pejzaž Konjuh“ definisati prava i obaveze u skladu sa Zakonom.

Pretpostavka je da će aktivnosti JU Zaštićeni pejzaž „Konjuh“ uticati na planirane aktivnosti u 2012.godini u obuhvatu ZP u pogledu vremena i dinamike izvođenja radova. Iz navedenog razloga preduzeće će tražiti definisanje prava i obaveza kroz izradu planiranih dokumenata .

U tom pogledu u 2012.godini se planira:

- ✓ Učešće u pripremi i izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Zaštićenog pejzaža „Konjuh“ (nosilac posla je Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice TK);
- ✓ Učešće u izradi Plana upravljanja koji donosi Vlada TK,
- ✓ Učešće u izradi Pravilnika o unutrašnjem redu;
- ✓ Izgradnja infrastrukturnih objekata;
- ✓ Obuka zaposlenika u pogledu definisanih mjera zaštite u Zaštićenom pejzažu i značaj;
- ✓ Vođenje uspostavljenih evidencija za Zaštićeni pejzaž;
- ✓ Realizacija dozvoljenih aktivnosti na poslovima iskorišćavanja šuma po izdvojenim zaštićenim zonama (A, B i C);
- ✓ Realizacija plana šumsko-uzgojnih radova po izdvojenim zaštićenim zonama (A, B i C).

U 2012.godini Preduzeće planira ulaganje u nabavku animala za primicanje, čime se svakako stvaraju preduslovi za primjenu radova na iskorišćavanju šuma na principu „obazrivog pristupa“, te u skladu sa Zakonom o proglašenju dijela planine „Konjuh“ zaštićenim pejzažom „Konjuh“ i važećim Šumsko-privrednim osnovama.

Napominjemo, da će se primjena Zakona o zaštićenom području u 2012.godini negativno odraziti na mogućnost realizacije Plana sječa u GJ „Oskova“ i GJ „Gornja Drinjača“, odnosno zoni „A“ (vidjeti tačku 5.1). Zato će ŠG „Sprečko“ i ŠG „Konjuh“ u Planu sječa morati iznalaziti alternativna rješenja u svrhu samoodrživosti, odnosno očuvanja visine i strukture prihoda gazdinstva, a time i cijelog Preduzeća.

Na kraju, Preduzeće će u skladu sa članom 13, 14, i 15. navedenog Zakona prilikom izvođenja radova na poslovima uzgoja, zaštite i iskorišćavanja šuma i dr., pridržavati se sljedećih mjera:

1. U prvoj zaštićenoj zoni (*zoni A*) mjere zaštite obuhvataju konzervaciju specifičnih prirodnih obilježja, a odnose se na:

- zabranu svih aktivnosti koje bi mogle narušiti postojeće eko-sisteme,
- zabranu lova i ribolova,
- zabranu sakupljanja ljekovitih biljaka,
- zabranu sakupljanja gljiva
- zabranu prikupljanja primjeraka divlje flore i faune,
- zabranu namjernog unošenja invazivnih vrsta,
- zabranu pašarenja,
- zabranu izgradnje,
- zabranu mijenjanja mreže vodotoka,
- zabranu kaptiranja postojećih vrela, izuzev izvorišta „Muška voda“ i postojećih kaptiranih izvorišta za vodosnabdijevanje stanovništva,
- zabranu upotrebe hemijskih sredstava osim dozvoljenih i odlaganje otpada i dr.

2. U drugoj zaštićenoj zoni (*zoni B*) mjere zaštite obuhvataju očuvanje i zaštitu izvornog stanja, a odnose se na:

- zabranu sječe šume, osim sječe u skladu sa Šumskoprivrednom osnovom,
- zabranu lova i ribolova ako su u suprotnosti sa Zakonom i donešenim planovima (Lovnoprivredna osnova, Ribolovna osnova i dr.),
- zabranu sakupljanja ljekovitih biljaka, osim sa odobrenjem i pod nadzorom

JU

Zaštićeni pejzaž „Konjuh“

- zabranu prikupljanja primjeraka divlje flore i faune,
- zabranu unošenja invazivnih vrsta,
- zabranu izgradnje u zonama postojećih vrela i dr.

3. Mjere zaštite u trećoj zaštićenoj zoni (*zoni C*) su usmjerene na očuvanje prve i druge zaštićene zone i održavanje izvornog stanja, a obuhvataju zabranu privrednih i drugih aktivnosti koje nisu usklađene sa statusom zaštićenog područja.

2.4. Ostali zadaci

Opšta strategija preduzeća je odvijanje poslovnih aktivnosti na način koji je ekonomski održiv, zasnovan na poštivanju pozitivnih zakonskih propisa, usklađen sa zaštitom prirodne okoline i koristan za zaposlenike i društvenu zajednicu uopšte.

U tom pravcu težište aktivnosti biti će usmjereno na:

- Prilagođavanje organizacije preduzeća i poslovanja zahtjevima aktuelnog vremena (donošenje novog ZOŠ-a ili drugog pravnog akta koji uređuje oblast šumarstva kojim će se regulisati čuvanje šuma, što će neminovno dovesti do nove organizacije unutar preduzeća ili će zahtijevat novu organizovanost šumarstva na nivou Federacije i kantona), primjena ekoloških standarda,

uvođenje i primjena savremenih informacionih tehnologija i tehnoloških dostignuća i sl. kako bi se olakšao rad u šumi.

- U saradnji sa državnim institucijama, lokalnim zajednicama i drugim interesnim grupama provoditi aktivnosti na zaštiti šuma i promociji vrijednosti šumskog ekosistema, problematici vodozaštite u skladu sa Zakonom i Evropskim principima,
- Kroz različite vidove edukacije i stručnog usavršavanja postupno poboljšavati znanje i vještine zaposlenika u cilju:
 - bržeg protoka informacija,
 - sveobuhvatnijeg pristupa praćenju ostvarenja planova,
 - racionalnijeg korištenja drvne mase,
 - sigurnijeg upravljanja troškovima i porasta profitabilnosti,
 - razvoja strategije odnosa s javnošću,
 - unapređenja marketing funkcije preduzeća.
- Kontinuirane aktivnosti na korištenju ostalih pogodnosti koje šuma kao prirodni resurs pruža (lovni turizam i ostali sekundarni šumski proizvodi) u cilju promjene strukture prihoda, tj. porasta učešća ostalih prihoda u ukupnom prihodu u odnosu na dosadašnja kretanja.

3. UZGOJ I ZAŠTITA ŠUMA

3.1. Plan šumsko-uzgojnih radova

Ukupna površina šuma i šumskog zemljišta kojim Preduzeće gospodari sadržana u četiri ŠPP-a je slijedeća:

	Ukupna povr.	Učešće	Minirano	
Učešće				
ŠPP „Konjuh“ 16,96%	24.744,8 ha	34,16 %	2.175,1	ha
ŠPP „Sprečko“ 41,80%	30.937,3 ha	42,71 %	5.359,5	ha
ŠPP „Majevičko“ 29,03%	11.731,0 ha	16,20 %	3.722,7	ha
ŠPP „Vlaseničko“ 12,21%	5.022,1 ha	6,93 %	1.565,7	ha
Ukupno	72.435,2 ha	100 %	12.823,0 ha	100

%

U cilju obnove šuma te očuvanja šume kao prirodnog resursa i unapređenja njenih osnovnih funkcija i na osnovu obima poslova biološke obnove šuma predviđenih ŠPO za ŠPP „Konjuh“, „Sprečko“, „Majevičko“ i „Vlaseničko“, te na osnovu kolaudacije radova izvedenih 2010.godine i predviđenih finansijskih sredstava za ove namjene, utvrđen je plan šumsko-uzgojnih radova za 2012. godinu kako je prikazano na tabelama 1.,1.I. i 1.II.

(Na tabelama 1.a., 1.I.a. i 1.II.a. prikazani su planirani šumsko-uzgojni radovi za 2012.godinu po opštinskim područjima kojima teritorijalno pripadaju GJ).

Šumsko uzgojni radovi po osnovu jednostavne biološke reprodukcije predviđeni planom utvrđeni su na desetogodišnjem nivou ŠPO-ma donesenim u skladu sa ranijim ZOŠ, te je u planskoj godini predviđeno radova u količini 1/10 ukupne desetogodišnje obaveze.

Pravilno provođenje plana sječa je ujedno i osnovna uzgojna mjera pored koje je neophodno izvršiti i ostale zadatke predviđene planom za 2012.godinu.

Za 2012.godinu na nivou Preduzeća planirano je:

- pošumljavanje sadnjom sadnica sa slobodnim korjenovim sistemom na površini od 83,30 ha, od toga sadnjom sadnica četinara na površini od 63,30 ha i sadnjom sadnica lišćara na površini od 20,0 ha;
 - ako 2012.godina bude godina punog uroda sjemena, izvršit će se priprema zemljišta za prirodno podmlađivanje u ŠPP „Konjuh“ na površini od 8,50 ha, u ŠPP „Sprečko“ na površini od 38,0 ha, u ŠPP „Majevičko“ na površini od 90,0 ha i u ŠPP „Vlaseničko“ na površini od 1,20 ha. U protivnom površina će se pošumiti sadnim materijalom ili sjetvom sjemena, dok će se u ŠPP „Majevičko radovi prenijeti u narednu godinu;
 - sjetva sjemena četinara predviđena je u ŠPP „Sprečko“ na površini od 5,0 ha, a lišćara na 0,50 ha.
- Popunjavanje šumskih kultura se planira realizovati na površini od 20,07 ha na osnovu tehničkog prijema radova za 2010.godinu i to četinara na površini od 14,17 ha i lišćara na površini od 5,90 ha, dok će se popunjavanje prirodnog podmlatka izvršiti na površini od 6,50 ha četinara i 3,70 ha lišćara.

- njege šumskih zasada i sastojina koje potiču iz prirodne obnove u razvojnoj fazi mladika, guštika i letvenjaka planirane su na ukupnoj površini od 677,20 ha od čega:

- ❖ mjere njege šumskih zasada u fazi mladika i guštika na površini od 263,0 ha, prorede u razvojnoj fazi letvenjaka na površini od 53,0 ha;
- ❖ mjere njege sastojina iz prirodne obnove u razvojnoj fazi mladika i guštika na površini od 223,20 ha, a proreda u razvojnoj fazi letvenjaka na površini od 138,0 ha.

U 2012.godini na ŠPP „Konjuh“ planiran je završetak postupka registracije kandidovanih sjemenskih objekata, sjemenskih sastojina jele i smrče, bijelog i crnog bora, bukve, te registracija sjemenskih stabala gorskog javora, brijesta, jasena i divlje trešnje s ciljem obezbjeđenja kvalitetnog i po provinijenciji odgovarajućeg sjemenskog materijala.

Planirana je i nabavka opreme za sakupljanje sjemena i edukacija osoblja na tim poslovima, kao i registracija rasadnika „Budim potok“.

Preduzeće će i u 2012.godini preduzimati aktivnosti na projektima koji promoviraju održivi razvoj i zaštitu okoliša, poticati ljude na kvalitetan i održiv suživot s prirodom i sl. kroz:

- sadnju autohtonih vrsta drveća, njegovanje i održavanje novopodignutih sastojina i sastojina iz prirodne obnove,
- ne činjenje šteta na flori i fauni pri gospodarenju šumama, sa posebnom pažnjom na zaštiti ugroženih vrsta,
- vršenje novih ulaganja u lovno-uzgojne i lovno-tehničke objekte radi uzgoja i skloništa za životinje i ugrožene vrste,
- nastojanje da se prirodni resursi koriste racionalno i na zakonit način,
- aktivno učešće sa svim zainteresovanim stranama na rješavanju problema zagađenja naročito čvrstim otpadom i ne dopuštanja unosa hemijskih sredstva u šumu s ciljem sprečavanja zagađenja šumskog zemljišta.

Uredbom o šumama predviđeno je da se iz prikupljenih finansijskih sredstava po osnovu naknada za opće korisne funkcije šuma finansira biološka obnova šuma u obimu većem od predviđenog ŠPO, te će po tom osnovu Preduzeće kandidovati projekte u 2012.godini prema Kantonalnoj i Federalnoj upravi za šumarstvo po objavljenim javnim pozivima.

U 2012.godini planirane su aktivnosti na internoj i eksternoj edukaciji stručnog osoblja u cilju unapređenja poslova iz oblasti uzgoja i zaštite šuma.

3.2. Plan zaštite i čuvanje šuma

Na osnovu ranijeg ZOŠ i na njegovim odredbama zaključenog Ugovora o prenošenju poslova gospodarenja šumama i šumskim zemljištem broj 3261/04 od 19.07.2004.godine između Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona i Preduzeća, poslovi zaštite i čuvanja šuma su preneseni na Preduzeće.

Sporazumom o obavljanju poslova čuvarske službe i finansiranja u ukupnom iznosu troškova čuvarske službe, potpisanim između Preduzeća i Kantonalne uprave za šumarstvo za 2011.godinu, čuvarska služba je ostala u sastavu Preduzeća.

Planirani prihod sredstava u 2012. godini iz budžeta TK po osnovu refundiranja troškova čuvanja šuma u okviru JP "Šume TK" dd Kladanj, iznosi 2.133.240 KM. Shodno planiranom prihodu po ovom osnovu, planirani su i rashodi u navedenom iznosu. Rashod sredstava se odnosi za izmirenje troškova koji će nastati pri obavljanju ovih poslova kod JP "Šume TK" dd Kladanj.

Prema saznanjima Uprave preduzeća u Prijedlogu za izradu Nacrta Budžeta Tuzlanskog kantona za 2012. godinu, Kantonalna uprava za šumarstvo je planirala organizaciju čuvarske službe u okviru iste i takav prijedlog je proslijeđen prema Ministarstvu finansija za izradu prednacrta Budžeta za 2012. godinu.

Obzirom da Skupština Tuzlanskog kantona nije blagovremeno donijela Budžet kantona za 2012.godinu, već je na snazi Odluka o privremenom finansiranju Tuzlanskog kantona za period 01.01.-31.03.2012. godine i da nismo imali podatke na koji način će u konačnici biti planirano organizovanje čuvarske službe u narednoj godini, a na osnovu iskustvenih saznanja na koji način je u dosadašnjem periodu definisan način organizovanja čuvarske službe, Planom poslovanja za 2012.godinu je planirano da će ista biti u okviru preduzeća.

Također je bitno napomenuti da, i u slučaju da se Budžetom Tuzlanskog kantona za 2012.godinu planira organizovanje čuvarske službe izvan ovog preduzeća, odnosno u okviru Kantonalne uprave za šumarstvo, važeća legislativa propisuje da će svi zaposlenici biti ili državni službenici ili namještenici, što dodatno usložnjava postupak preuzimanja tih poslova, jer prema važećim zakonskim propisima prijem novih zaposlenika se mora vršiti u skladu sa Zakonom o državnoj službi. Ovaj Zakon definiše jako složenu proceduru prijema te je realno da se prema važećim zakonskim odredbama koje se tiču prijema u službu državnih službenika, prijem istih može izvršiti u idealnom slučaju za 5 mjeseci od dana raspisivanja konkursa. Skoro identična je procedura i kod prijema namještenika, a to su u ovom slučaju čuvari šuma i prateće tehničko osoblje.

Shodno naprijed navedenom, ovdje naglašavamo da bi eventualno preuzimanje poslova čuvanja šuma izvan preduzeća imalo direktnu refleksiju na

poslovanje preduzeća na način da bi se ovakvim pristupom, kao što je to definisano pomenutim Zakonom o državnoj službi, kod JP "Šume TK" dd Kladanj pojavio višak zaposlenika iz razloga što nije propisana mogućnost prelaska zaposlenika u organ državne službe već bi se popunjavanje osoblja u tom organu moralo vršiti putem javnog konkursa odnosno oglasa, a što ne daje garanciju da bi svo osoblje koje je trenutno angažovano na tim poslovima bilo zbrinuto kod novog poslodavca. Iz ovog razloga je nužno da se u narednom periodu od strane nadležnih institucija, a prije svega resornog Ministarstva i Vlade Tuzlanskog kantona u saradnji sa preduzećem iznađe mogućnost da se što je moguće veći broj zaposlenika preduzeća angažuje na poslovima čuvanja šuma izvan preduzeća, a da se za preostale zaposlenike koji budu proglašeni viškom radne snage izradi adekvatan program zbrinjavanja u skladu sa važećim propisima.

Ukoliko se dogodi da se mora izdvajati čuvarska služba iz preduzeća, realno je očekivati i da se neće ostvariti planirani prihod za te poslove u cjelokupno planiranom iznosu, već će on biti umanjen za onoliki iznos koliko će preostati vremena da se ti poslovi obavljaju na drugom mjestu, te će se morati pristupiti izradi rebalansa Plana poslovanja.

ŠPO predviđene su aktivnosti po svim vidovima zaštite šuma, što je i planirani dio svakodnevnih aktivnosti vezanih za gospodarenje šumama u skladu sa propisima u 2012.godini. Kao najvažnije preventivne mjere zaštite šuma, sprovođit će se mjere održavanja šumskog reda, zaštita šuma od štetnog djelovanja abiotskih faktora, zaštita šuma od štetnih organizama biljnog porijekla i štetnih insekata, životinja, kao i zaštite šuma od štetnog djelovanja čovjeka.

Uspostava monitoring sistema u oblasti zaštite šuma treba da odgovori svim ovim zadacima, jer su poslovi zaštite šuma od ogromnog značaja da se očuva biodiverzitet i stabilnost šumskog ekosistema sa ciljem očuvanja funkcija šume.

U 2012.godini planira se izrada i apliciranje projekata iz oblasti zaštite šuma u dijelu tehničke opremljenosti prema Kantonalnoj i Federalnoj upravi za šumarstvo te prema nevladinim organizacijama, s ciljem poboljšanja tehničke opremljenosti Preduzeća sredstvima za blagovremeno i efikasno gašenje potencijalnog požara u šumama.

Planom zaštite šuma od požara ova oblast biće detaljno razrađena.

Planirane su aktivnosti u skladu sa UOŠ-a na sprečavanju bespravničkih sječa i kontroli prometa drveta preko Odjela interne kontrole u saradnji sa nadležnim organima i institucijama.

Vršiće se edukacija čuvara šuma iz oblasti zaštite šuma naročito u identifikaciji bolesti, podnošenju prijave i dr.

U planskoj godini nastavit će se aktivnosti na razgraničenju šuma i šumskog zemljišta po entitetskoj liniji razgraničenja i privatnih posjeda gdje su granice sporne.

3.3. Plan zaštite na radu i PPZ

U 2012.godini provodit će se postupci nabavke HTZ opreme predviđene Zakonom i Pravilnikom o zaštiti na radu.

Pored nabavke specijalizovane HTZ opreme u proizvodnim fazama, planirana je odgovarajuća edukacija zaposlenika u proizvodnji s ciljem smanjenja povreda na radu.

Tokom 2012.godine obaviti će se propisane mjere zaštite na radu i to:

- periodični pregledi sredstava rada,
- periodični ljekarski pregledi određenih kategorija zaposlenika,

- periodični pregledi elektro instalacija po objektima,
- periodični pregledi vatrogasnih aparata.

Vršit će se stalna kontrola primjene mjera HTZ i unapređenje tehnološkog procesa rada u cilju veće sigurnosti zaposlenika u proizvodnom procesu.

Program mjera ZNR i PPZ za 2012.godinu je sastavni dio Plana poslovanja.

3.4. Imovinsko pravni poslovi

Na bazi stanja iz 2011.godine o broju podnešenih prijava za šumsku štetu i uzurpacije šumskog zemljišta, može se konstatovati da je riješen izuzetno mali broj tih prijava. Dodatni problem predstavlja i nemogućnost naplate riješenih tužbi u parničnom postupku kao i uplata taksi za svaku podnesenu tužbu što predstavlja dodatni trošak.

U cilju bržeg i efikasnijeg rješavanja prijava za šumsku štetu planirane su slijedeće aktivnosti:

-Da se na nivou Preduzeća kroz odjel za pravne poslove u kontinuitetu prati primjena Zakona o prekršajima, te da blagovremeno informiše sve zaposlenike na poslovima na koje se odnosi ovaj Zakon putem instrukcija, uputstava i dr. i da po sticanju uslova za potpunu primjenu ovog Zakona organizuje edukaciju zaposlenika.

-Urgencije kod nadležnih tužilaštava, sudova i Ministarstva pravde u cilju blagovremenog rješavanja podnešenih prijava (dostavljanje pregleda iz ŠK registara višestrukih prekršilaca-povratnika na šumskim krađama, kako bi o istim obavijestili nadležni Sud sa ciljem preventivnog djelovanja).

-Kod nadležnih ministarstava i Uprava za šumarstvo tražiti upute za pokretanje pitanja utvrđivanja vlasnika-posjednika za šume i šumska zemljišta, kako bi se kod zemljišno-knjižnih ureda moglo pristupiti uknjižbama predmetnih zemljišta.

-Kod nadležnih organa za oblast šumarstva pokrenuti pitanje razgraničenja i obilježavanja granica između državnih i privatnih šuma.

-U poslovnoj 2012.godini ispostaviti katastar šume i šumskog zemljišta za državne šume koje imaju karakter enklave i poluenklave podesne za eventualni budući promet.

-Provoditi više aktivnosti na zaključivanju sudskih i vansudskih nagodbi, te dobrovoljnog načina plaćanja šteta.

U skladu sa Planom aktivnosti za postupanje po preporukama iz Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja Preduzeća za 2006.godinu Ureda za reviziju institucija FBiH, nastaviti aktivnosti na uknjižbi nekretnina Preduzeća koje su pokrenute kod nadležnih sudova.

3.5. Obavljanje stručnih poslova gospodarenja Privatnim šumama

Ugovorom o prenošenju stručnih poslova u pogledu gospodarenja privatnim šumama broj 04-26-10127/04 od 20.07.2004. godine između Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona i Javnog preduzeća „Šume Tuzlanskog kantona“ dioničko društvo Kladanj, koji je zasnovan na odredbama člana 47. stav. 2. tada važećeg Zakona o šumama (Sl. novine F BiH, br. 20/02 i 29/03), Ministarstvo je prenijelo stručne poslove gospodarenja privatnim šumama na području Tuzlanskog kantona na Preduzeće.

Poslovi koji su Ugovorom preneseni sastoje se od doznake, primanja i premjeravanja, izdavanja otpremnog iskaza, planiranja šumsko-uzgojnih radova, čuvanja i zaštite šuma, izrade projekata za izvođenje i njihovu realizaciju.

Finansijska sredstva neophodna za obavljanje poslova gospodarenja privatnim šumama obezbjeđivana su u budžetu Tuzlanskog kantona, a visina

troškova i način finansiranja utvrđeni su Sporazumom između ugovornih strana broj 04-14-1808/05 od 10.02.2005.godine.

Obzirom da Skupština Tuzlanskog kantona nije blagovremeno donijela Budžet kantona za 2012.godinu, već je na snazi Odluka o privremenom finansiranju Tuzlanskog kantona za period 01.01.-31.03.2012.godine i da nismo imali podatke na koji način će u konačnici biti planirano organizovanje čuvarske službe u narednoj godini, a na osnovu iskustvenih saznanja na koji način je u dosadašnjem periodu definisan način organizovanja čuvarske službe, Planom poslovanja za 2012. godinu je planirano da će ista biti u okviru preduzeća.

Za 2011.godinu potpisan je Sporazum o obavljanju poslova čuvarske službe svih šuma na području Tuzlanskog kantona i finansiranja u ukupnom iznosu troškova čuvarske službe između Preduzeća i Kantonalne uprave za šumarstvo. Pretpostavka je da se ništa bitno neće promijeniti ni za 2012.godinu, mada je UOŠ predviđeno da se čuvarska služba formira isključivo unutar kantonalne uprave.

Potrebna finansijska sredstva za ove poslove u 2012.godini prikazana su na tabeli 11.

Stručni poslovi gospodarenja privatnim šumama na području TK obavljaju se u okviru posebne Službe za Privatne šume organizovane u okviru Sektora tehničkih poslova direkcije Preduzeća, a računovodstveno se prate kao posebna organizaciona jedinica.

U planskoj godini naročita pažnja će se posvetiti prometu drveta koje potiče iz šuma u vlasništvu građana koje su napuštene u toku rata.

4. DUGOROČNI PLANOVI I PRIPREMA PROIZVODNJE

4.1. Dugoročno planiranje i programiranje

U cilju obezbjeđenja potrajnosti gospodarenja državnim šumama neophodno je uspostaviti kontinuitet u provođenju planskih zadataka predviđenih u ŠPO kao dugoročnim planovima gospodarenja na period od 10 godina.

ŠPO na osnovu inventure sadašnjeg stanja i analize dosadašnjeg gospodarenja kroz definisane ciljeve i u njima sisteme gazdovanja šumama, predviđaju desetogodišnji obim:

- šumsko uzgojnih radova,
- radova na zaštiti šuma,
- korištenja drvnih masa etata,
- investicija biloškog i tehničko-tehnološkog karaktera i dr.

Kako se radi o ŠPO sa različitim rokovima donošenja i periodima važenja („Sprečko” 9 godina trajanja, „Konjuh” 8 godina, a „Majevičko” i „Vlaseničko” 6 godina) obavezno je redovno praćenje izvršenja zadataka po svim vrstama radova, a naročito zaštitnih i šumsko-uzgojnih radova. To znači bilansiranje stanja izvršenja od

početka važenja pojedine ŠPO do kraja izvještajne godine, te pratiti ostatak obaveze do isteka važenja ŠPO.

Pored toga neophodno je završiti započete aktivnosti na izradi informatičke uređenosti izvedbenih projekata te započeti aktivnosti na uspostavi centralne baze taksacionih podataka za planiranje i realizaciju ŠPO i informatičkom uređenju istih. U poslovnoj 2012.godini planirane su aktivnosti na sprovođenju internog nadzora nad izvođenjem radova na izradi ŠPO „Sprečko“ i obavljanju pripremnih radnji za izradu ŠPO „Konjuh“.

4.2. Certificiranje gospodarenja šumama

U cilju usklađivanja sa Evropskim standardima i ekološkim zahtjevima, u 2012.godini nastavit će se aktivnosti na certificiranju preostalih šumskih područja.¹ Certificiranje gospodarenja šumama na preostalom području državnih šuma Tuzlanskog kantona realizovat će se po urađenom projektu „CERTIFICIRANJE–GOSPODARENJA ŠUMAMA PO FSC“ u narednom trogodišnjem periodu.

Sa realizacijom projekta „CERTIFICIRANJE – GOSPODARENJA ŠUMAMA PO FSC-u“ na području državnih šuma Tuzlanskog kantona broj: 8452/11 od 07.09.2011.godine, vršit će se izdvajanje površina šuma u posebne namjene pomoću Alata visoke zaštitne vrijednosti (High Conservation Value Forests) prema izrađenom Vodiču za izdvajanje šuma visoke zaštitne vrijednosti (ŠVZV).

Ciljevi certifikacije su:

- potvrditi stogodišnju tradiciju održivog gazdovanja šumama,
- približiti šumu kao ekosistem široj populaciji stanovništva,
- zadovoljenje sve većih socio-ekoloških zahtjeva,
- izdvojiti i zaštititi površine šuma visoke zaštitne vrijednosti,
- zadovoljiti zahtjeve kupaca šumskih drvnih sortimenata za certificiranim proizvodom,
- povećanje konkurentne sposobnosti preduzeća,
- unaprijediti sve performanse poslovanja preduzeća.

Monitoring visoko zaštitnih vrijednosti je sastavni dio gazdovanja i cilj mu je da se utvrdi da li se identifikovane vrijednosti održavaju i unapređuju. U sklopu navedenih aktivnosti u ŠVZV redovno pratiti:

- određivanje i kretanje brojnog stanja divokoze u saradnji sa LD „Sokolina“ Kladanj u toku godine;
- kvalitet vode na izvoru Starička rijeka mjesečno sa JP „Komunalac“ Kladanj;

¹ U Bosni i Hercegovini je u toku implementacija Projekta razvoja šuma i konzervacije FDPCP (Forest Development and Konservation Project) koji se finansira od strane Svjetske banke. U okviru ovog projekta pokrenuta je Studija za razvijanje državnih standarda za održivo gazdovanje šumama i certificiranja šuma. Dobrovoljna certifikacija je tržišno orjentisan instrument da bi se pokazalo da je gazdovanje šumama u skladu sa zahtjevima standarda. Gazdovanje šumama u skladu sa zahtjevima standarda omogućuje Preduzeću da potvrdi i unaprijedi sve aktivnosti gazdovanja šumom ka ekonomskoj, ekološkoj i socijalnoj održivosti.

- očuvanje šuma važnih za zaštitu od erozije što uključuje mjerenje omjera smjese vrsta drveća, sklopa sastojine i zdravstvenog stanja;
- konsultacija sa lokalnom zajednicom, odnosno opštinom Srebrenik oko definisanja izvorišta Bistrička rijeka kao i uključivanje institucija za određivanje kvaliteta vode te vizuelnu kontrolu dotoka iste.

4.2.1 Mjere i zadaci za održavanje certifikata

Održavanje certifikata se postiže sprovođenjem niza mjera koje su regulisane Principima FSC-a i Uputstvima i Pravilnicima preduzeća usklađenim sa principima FSC-a koje je neophodno provoditi u svim organizacionim jedinicama, a naročito u onim koji su certificirani. U narednom trogodišnjem periodu obratiti pažnju na slijedeće:

- U projektu za izvođenje radova definisati sve aktivnosti za izvođenje radova na uzgoju i zaštiti i iskorištavanju šuma, usklađene sa unaprijed definisanim principima i kriterijima,
- Za realizaciju navedenih projekata zaduženi su Rješenjem određeni zaposlenici, a koji su obavezni pratiti sve aktivnosti te podnositi izvještaje, popunjavati propisane obrasce i iste čuvati do kontrole nadležnog certifikatora,
- Definisanim pravilima u projektima obavezni su se pridržavati svi izvođači, izvršiocu ugovorenih usluga – kooperanti kao i vlastiti kapaciteti,
- Održavati kontinuiranu saradnju sa svim interesnim grupama (mjesne zajednice, općine, udruženja vezana za šumski ekosistem) u cilju uvažavanja obostranih interesa,
- Voditi propisane evidencije – monitoring identifikovanih svih vrijednosti šumskog ekosistema izdvojenih pomoću alata HCVF (šume visoke zaštitne vrijednosti),
- Vršiti kontinuiranu edukaciju javnosti i promociju dobijenog certifikata u cilju boljeg razumjevanja uloge i značaja dobijenog certifikata.

U 2012.godini Preduzeće će se uključiti u realizaciju započetog projekta "Informacijski sistem u FBiH u oblasti šumarstva" koji realizira PIU za šumarstvo pri Federalnom ministarstvu za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, a projektni zadatak je uspostava baze podataka u oblasti šumarstva na nivou FBiH sa određenim pravima i obavezama u pogledu unosa i korištenja podataka.

Realizacijom navedenog projekta izvršit će se instalacija GiS softvera Arc GiS i obaviti eksterna edukacija zaposlenika za korištenje GiS tehnologije u poslovnim aktivnostima u šumarstvu.

Za ŠPP „Sprečko“ ŠPO ističe sa 2012.godinom, te se moraju ubrzati aktivnosti i maksimalno angažovati sve snage na izradi nove ŠPO čiji je početak izrade zbog tenderskih procedura kasnio skoro godinu dana.

4.3. Priprema i praćenje proizvodnje u šumarstvu

Pri operacionalizaciji postavljenih planskih zadataka kod izrade operativnih planova proizvodnje (izvedbenih projekata) potrebno je sagledavati sve specifičnosti

objekata na kojima se radi; (uslovi rada, raspoloživi kapaciteti, moguće usluge trećih lica, kvalitet proizvoda, zahtjeva tržišta itd).

Na osnovu tih analiza i predviđanja iznalaziti najpovoljnija rješenja uključujući potrebne promjene u mikroorganizaciji organizacionih cjelina.

Procedure, Uputstva, Planovi i Programi doneseni u toku 2008. i 2010.godine za provođenje projekta certificiranja gospodarenja šumom u vezi planiranja i izvršavanja aktivnosti na iskorištavanju i šumsko-uzgojnim radovima, implementirat će se u potpunosti kroz projektovanje i realizaciju projekata za izvođenje u šumarstvu.

Osim toga planirane su sljedeće aktivnosti:

- Blagovremeno raspisati obavještenje u skladu sa ZJN za vršenje usluga iz redovnog i sanitarnog plana sječa;

- Ugovaranje u skladu sa tehničkim mogućnostima;

- **Posebnu pažnju kod projektovanja i planiranja aktivnosti na terenu obratiti na „osjetljiva“ područja (vodozaštitne zone, zaštita rijetkih vrsta prirodnog i kulturno-istorijske vrijednosti itd.) u skladu sa FSC standardima kako bi očuvali i unaprijedili te vrijednosti;**

- Praćenje primjene uspostavljenih aktivnosti u skladu sa standardima;

- U potpunosti implementirati u organizacionim jedinicama i ovladati GPS i GIS tehnologijom neophodnom za izradu izvedbenih projekata;

- Pripremne aktivnosti na uspostavi baze podataka rijetkih vrsta sa prirodnom i kulturno-istorijskom vrijednosti.

5. PLAN PROIZVODNJE

Na tabelama 2 do 7 prikazani su sveobuhvatni podaci o svim segmentima proizvodnog dijela plana obrađeni po ustaljenoj metodologiji i usklađeni sa ŠPO.

(Pored standardnih tabela, u skladu sa UOŠ sačinjene su i dodatne tabelle 2.a. i 4.a. na kojima je dat prikaz sječa i realizacije drvnih sortimenata po opštinskim područjima).

Za 2012.godinu Planom poslovanja definisan je obim radova po fazama rada i angažovanim kapacitetima, imajući u vidu stanje opremljenosti sredstvima za rad sa kojima se raspolaže, izvršenje planskih zadataka bit će u direktnoj vezi sa

investiranjem u opremu i sredstva rada. Efikasno korištenje starih i novih sredstava rada u 2012.godini mora biti permanentan zadatak.

Za ostvarenje planirane proizvodnje u planskoj godini vlastitim kapacitetima potrebno je slijedeće:

- blagovremeno izvršiti doznaku stabala, projektovanje, otvaranje odjela, te izgradnju šumske putne infrastrukture,
- blagovremeno pokrenuti planiranu nabavku rezervnih dijelova za sva motorna vozila,
- kod krojenja i klasiranja šumskih drvnih sortimenata, posvetiti maksimalnu pažnju u cilju ostvarenja kvalitetnijeg napada ŠDS,
- redovno pratiti operativne troškove kako bi isti bili u okvirima normativa i standarda.

Znatan dio proizvodnje naročito u fazi izvoza planiran je angažovanjem kooperanata, te je u 2012.godini, kako bi mogli u potpunosti obaviti planirane poslove, neophodno:

- putem javnog oglašavanja u skladu sa važećim propisima odabirati najpovoljnije kooperante, koji su osposobljeni i opremljeni za izvršenje ugovorenih obaveza;
- oglašavanje javnim pozivom radova predviđenih za cijelu godinu steći će se uslovi za kontinuiranim angažmanom kooperanta, a za preduzeće kontinuiranom proizvodnjom;
- zadržati dostignuti nivo osposobljenosti kod izmirenja finansijskih obaveza prema kooperantima u ugovorenim rokovima, što je osnovni preduslov izvršenja planiranih poslova od strane trećih lica.

U fazi otpreme drvnih sortimenata nastaviće se aktivnosti oko uspostave najoptimalnijeg stepena korištenja drvne mase stalnim nadzorom i dodatnom edukacijom zaposlenih na poslovima krojenja ŠDS, obzirom da su stvorene sve pretpostavke organizacione prirode.

5.1. Plan sječa

Planom sječa za 2012.godinu predviđeno je da se ukupno posiječe i izradi **214.207** m³ neto drvne mase, od čega četinara **66.149** m³ ili 30,88 % i lišćara **148.058** m³ ili 69,12 %.

Kod četinara 56.930 m³ je učešće jele/smrče ili 86 %, a kod lišćara 128.155 m³ neto mase je učešće bukve ili 86,5 %.

Plan sječa za 2012. godinu dijelom je reduciran u odnosu na prosječne godišnje veličine iz ŠPO-va za ŠPP „Sprečko“ i ŠPP „Konjuh“ a i pored toga postoje realne opasnosti da i tako reducirani planovi mogu u narednom periodu biti podložni dodatnim korekcijama. Glavni razlozi i ograničenja za ovakav pristup kod utvrđivanja planiranih veličina za sječu su:

- donošenje Zakona o zaštićenom pejzažu „Konjuh“,
- donošenje Zakona o osnivanju JU zaštićeni pejzaž „Konjuh“,
- usvajanje Odluke o zonama sanitarne zaštite i zaštitnim mjerama izvorišta vode za piće „Studešnica“ za javno vodosnabdijevanje opštine Banovići kojom su uspostavljene prestroge i neadekvatne mjere zaštite koje ograničavaju normalno gospodarenje predviđeno ŠPO,

- razgraničenje šuma i šumskog zemljišta, infrastrukture i objekata između Tuzlanskog i Zeničko-Dobojskog kantona,
- provođenje procesa certificiranja i dobijanje FSC sertifikata,
- česti problemi sa lokalnim zajednicama vezano za gospodarenje šumama,
- nepostojanje Zakonskog propisa za upravljanje i gazdovanje šumama u FBiH.

Po šumskim gazdinstvima planirani obim sječa u neto drvnjoj masi iznosi:

- ŠG "Konjuh" Kladanj	108.029 m ³ ili 50,43 %,
- ŠG "Sprečko" Živinice	62.770 m ³ ili 29,30 %,
- ŠG "Majevičko" Srebrenik	28.734 m ³ ili 13,42 %,
- ŠG "Vlaseničko" Turalići	14.674 m ³ ili 6,85 %,
Ukupno	214.207 m³ ili 100,0 %.

Na tabelama 4.,4.1.,4.2.,4.3. i 4.4. prikazana je planirana kvalitetna struktura drvnih sortimenata zasnovana na elementima iz šumsko-gospodarskih osnova, kao plan realizacije drvnih sortimenata sa cijenama i ukupnim vrijednostima, dok je na tabelama 4.a., 4.a.1., 4.a.2., 4.a.3. i 4.a.4. prikazan plan realizacije drvnih sortimenata po opštinama sa iskazanom visinom naknade za korištenje šuma u državnom vlasništvu prema pojedinim korisnicima naknade u skladu sa UOŠ i Uputstvu o načinu obračunavanja i plaćanja naknada za zaštitu i unapređenje šuma.

5.2. Plan angažovanih kapaciteta

Na osnovu raspoloživih sredstava rada, broja zaposlenih i postojećih tehničkih normativa, u 2012.godini planirani obim proizvodnje (bez maloprodaje ogrevnog drveta u dubećem stanju) izvršit će se angažovanjem;

a) Vlastitih kapaciteta po fazama rada:

- sječa 108.647 m³ ili 58,76 %,
- izvoz 78.491 m³ ili 42,45 %;

b) Angažovanjem kooperanata:

- sječa 76.258 m³ ili 41,24 %,
- izvoz 106.414 m³ ili 57,55 %.

Navedeni podaci odnose se zbirno za preduzeće, a detaljnije su obrađeni i po ŠG u tabelarnim priložima (tabele 5 i 6).

5.3. Plan prodaje drvnih sortimenata

Na osnovu planiranih veličina i kvalitetnog napada ŠDS (kvalitetna struktura) na tabelama 4. do 4.4. prikazani su planirani prihodi od prodaje drvnih sortimenata zbirno i po ŠG i to :

- prihod od drvne mase od ostalih sječa (maloprodaja, sanitarni užitak).....1.333.312 KM ili 8,50 %
- prihod od drvne mase iz redovnih sječa:..... 14.352.226 KM ili 91,50 %.
- Ukupni prihod od prodaje ŠDS..... 15.685.538 KM ili 100 %.**

Instalisani drvoprerađivački kapaciteti na području TK znatno su veći od količine tehničkog drveta koje Preduzeće može ponuditi tržištu iz raspoloživog sječivog etata. Sličan je nesrazmjer na području cijele Federacije BiH, zbog čega plasman tehničkog drveta četinara i lišćara u 2012.godini nebi trebao biti upitan, ukoliko ne dođe do novog talasa ekonomske krize zbog evidentnih problema u zemljama euro zone. Potražnja bi prema trenutnim prilikama trebala biti znatno veća od ponude.

Na području BiH ne rade kapaciteti hemijske prerade drveta (fabrike celuloze, ploča, destilacija) koje su apsorbivale značajnu količinu celuloznog i destilacionog drveta, te se danas sva količina ovih proizvoda lišćara plasira kao ogrevno drvo po nižoj prodajnoj cijeni. Celulozno drvo četinara je pokretanjem „Natrona“ Maglaj dobilo plasman, ali su finansijski efekti od istog skoro zanemarljivi.

Prodajna funkcija u preduzeću u prethodnim godinama je na osnovu istraživanja, analiziranja i segmentiranja tržišta, uspostavila transparentan sistem prodaje drvnih sortimenata koristeći tri metode i to:

- prodaja putem ugovora za sukcesivnu isporuku,
- prodaja licitacijom / javnim nadmetanjem,
- prodaja za potrebe mjesnog stanovništva (maloprodaja).

U 2012.godini prodajna funkcija će biti usklađivana sa politikama nadležnog Federalnog ministarstva kao i stanjem na tržištu, s ciljem da se svim kupcima pod jednakim uslovima omogući kupovina ŠDS, uvažavajući tržišne zakonitosti.

Prodaja ŠDS vršit će se kombinovanim metodama u skladu sa Pravilnikom o prodaji šumskih drvnih sortimenata.

Ugovori za sukcesivnu isporuku šumskih drvnih sortimenata sklapaće se prioritarno sa kupcima koji ispunjavaju slijedeće uslove:

- ✓ da su upisana u Sudski registar pravnih lica,
- ✓ da posjeduju dokaz o ispunjavanju uslova za obavljanje djelatnosti rezanja drveta, cijepanja drveta, polufinalne, finalne i hemijske prerade drveta,
- ✓ da posjeduju transakcijski račun kod banke,
- ✓ da posjeduju identifikacioni porezni i PDV broj.

Za prodaju putem licitacije, pored pobrojanih uslova, kupac može biti i lice registrovano za promet šumskih drvnih sortimenata, a dodatni uslovi su još

- da nisu u sporu sa Preduzećem u vezi isporuke drveta,
- da su solventni,
- da mogu avansno platiti ili obezbijediti bankarsku garanciju,
- da nisu dužnici Preduzeću za ranije isporuke.

Pod maloprodajom se porazumijeva prodaja šumskih drvnih sortimenata za snabdijevanje stanovništva drvetom za vlastite potrebe. Cilj je udovoljiti svim potrebama lokalnog stanovništva koji ispunjavaju propisane uslove i ukoliko te potrebe ne prelaze ukupne planirane količine.

Plan prodaje za 2012.godinu je urađen pod pretpostavkom stabilnog tržišta sa cijenama postignutim u 2011.godini. Tokom realizacije plana, što se cijena tiče, prilagođavat ćemo se uslovima tržišta i okruženju i iznalaziti najoptimalnija rješenja.

5.4. Plan prihoda od sekundarnih šumskih proizvoda

U 2012.godini posvetiće se pažnja realizaciji Programa sakupljanja sekundarnih šumskih proizvoda i ubiranja nedravnih prihoda kao potencijalnu mogućnost upošljavanja i sticanja prihoda za lokalno stanovništvo. Izradom novih šumskoprivrednih osnova preciznije će se znati lokacije i količine sekundarnih šumskih proizvoda.

Za prikupljanje i plasman navedenog, raspisan je Javni poziv za registrovana, certificirana pravna i fizička lica na osnovu pomenutog Programa.

Ugovorom između preduzeća i odabranog kupca će se utvrditi opšti uslovi kojima se regulišu prava, obaveze i međusobni odnosi u skladu sa važećim zakonskim aktom i Pravilnika o uzgoju, iskorištavanju, sakupljanju i prometu sekundarnih šumskih proizvoda („Službene novine FBiH“, broj: 66/05).

Preduzeće će sekundarne šumske proizvode po specifikaciji staviti na raspolaganje kupcu na tačno utvrđenom teritoriju i području kojim gospodari, a na kojem kupac želi da vrši sakupljanje sekundarnih šumskih proizvoda.

Kupac će prilikom obavljanja poslova ubiranja-sakupljanja šumskih proizvoda na terenu, putem svojih angažovanih sakupljača i ostalih angažovanih zaposlenika koji su educirani, sa posebnim naglaskom i obavezom upoznavanja istih sa pomenutim Pravilnikom, te izdati adekvatnu potvrdu koja može biti u obliku akreditacije koju su oni dužni staviti na uvid zaposlenicima preduzeća na njihovo traženje.

Preduzeće će za prikupljene sekundarne šumske proizvode uredno izdati uplatnicu i otpremni iskaz kojim se dokazuje porijeklo, vlasništvo, sakupljač preuzimač – kupac, mjesto sakupljanja, preuzimanja i predaje vrste sekundarnih šumskih proizvoda.

Planirani prihodi u okviru ovih djelatnosti su:

- rasadnička proizvodnja (245.000 kom sadnica).....	73.500 KM
- lovište	1.000 KM
- ljekobilje, gljive, zakupi	21.900 KM
Ukupno:.....	96.400 KM

Navedeni prihodi planirani su na osnovu raspoloživih kapaciteta i očekivane proizvodnje sadnog materijala četinara u rasadniku “Budim potok” ŠG “Konjuh”, lovno – privredne osnove, Godišnjeg plana gazdovanja za posebno lovište “Konjuh” i Programa sakupljanja i korištenja sekundarnih šumskih proizvoda u JP „Šume TK“ dd Kladanj.

6. PLAN INVESTICIONIH ULAGANJA

Plan investicionih ulaganja za 2012.godinu baziran je na Planu investicionih ulaganja za trogodišnji period 2012.-2014.godina koji predstavlja popis stvarnih potreba, ali bez definisanih izvora finansiranja. U plan investicija za 2012.godinu sigurno je ušao i dio investicija predviđenih Investicionim programom za 2011.godinu čija realizacija zbog kratkoće vremena će se prenijeti u 2012. godinu.

Rekapitulacija ukupnih planiranih investicionih ulaganja u stalna sredstva po strukturi prikazana je na tabeli 8. Sve iskazane veličine su utvrđene na osnovu procijenjenih vrijednosti, a realizacija bilo kog investicionog zahvata biće podvrguta propisanoj proceduri prilikom odlučivanja o prioritetu, izvorima finansiranja i dinamici ulaganja. Investiciona ulaganja predviđena ovim Planom sastoje se iz više cjelina prema svrsi ulaganja i to:

- ulaganje u šumsku infrastrukturu (šumski kamionski putevi, mostovi, propusti i sl.) u iznosu 1.299.300 KM;
- ulaganje u proizvodnu mehanizaciju u šumarstvu (motorne pile, motorni čistači kultura, šumski zglobni traktori, mehanizacija za gradnju i održavanje šumskih komunikacija) 555.500 KM, gdje je predviđena jednim dijelom zamjena dotrajale mehanizacije (traktor u šumarijama Srednja Drinjača, Tuzla i Jelovik i kombinirka-utovarivač u šumariji Banovići i radnoj jedinici Uslužne djelatnosti) i proširenje kapaciteta nabavkom traktora u šumariji Gornja Drijnača;
- ulaganje u nabavku animala za primicanje drveta 52.000 KM, gdje je planirana nabavka devet pari konja sa pratećom opremom u šumariji Gornja Drinjača;
- ulaganje u transportna sredstva za prevoz roba i ljudi 219.000 KM, koja podrazumijeva nabavku jednog mini busa (trideset sjedišta) u ŠG „Konjuh“ i terenska vozila, po jedno u ŠG „Konjuh“, ŠG „Majevičko“ i ŠG „Vlaseničko“;
- ulaganje u građevinske objekte i zemljište (izgradnja upravne zgrade Šumarije S.Drinjača, kontejneri za smještaj osoblja, štale za konje, vanjsko uređenje objekata, instalacija grijanja u upravnoj zgradi u Banovićima) 162.000 KM;
- izrada ŠPO za ŠPP „Sprečko“ i „Konjuh“ i certificiranje šuma 624.000 KM;
- ostala ulaganja uključujući opremu za sakupljanje sjemena iz sjemenskih objekata, informatičku i kancelarijsku opremu i sl. 118.000 KM.

Uvođenjem novih sredstava u proizvodni proces, bilo kao proširenje kapaciteta ili kao zamjena za dotrajala sredstva, što je vidljivo iz Investicionog programa za 2011.godinu, planira se ušteda na polugodišnjem nivou od 123.458 KM (obuhvaćen period od šest mjeseci juli – decembar 2012.godine, zbog procedura javnih nabavki).

Za realizaciju planiranih investicionih ulaganja, kao mogući izvori finansiranja su vlastita sredstva iz obračunate amortizacije stalnih sredstava i sredstava iz akumulirane dobiti u poslovanju, donacija, sufinansiranja iz sredstava OKFŠ, te iz kreditnih izvora.

Prema podacima za prethodnih šest godina, obaveze prema kreditorima su redovno servisirane i nisu imale negativan uticaj na likvidnost preduzeća. Od aktivnih

Privatne šume stanje 31.10.2011.	šumar.	0	2	0	20	0	0	0	0	22
	ostali	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Planirano zapošljavanje u 2012.godini	šumar.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ostali	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Direkcija stanje 31.10.2011.	šumar.	1	6	0	0	0	0	0	0	7
	ostali	0	10	3	10	0	3	0	3	29
Planirano zapošljavanje u 2012.godini	šumar.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ostali	0	0	0	0	0	1	0	0	1
JP "Šume TK" stanje 31.10.2011.	šumar.	1	37	0	166	1	47	7	0	259
	ostali	1	15	6	42	2	123	11	77	277
Planirano zapošljavanje u 2012.godini	šumar.	0	6	0	5	0	17	0	0	28
	ostali	0	1	0	0	0	2	1	0	4

Od postojećih 536 zaposlenika na dan 31.10.2011.godine, 54 zaposlenika su sa visokom stručnom spremom od čega 37 su diplomirani inženjeri šumarstva i 1 magistar šumarskih nauka.

Kvalifikaciona i starosna struktura zaposlenih nije na željenom nivou, a dodatne poteškoće predstavlja raspoređivanje i upošljavanje zaposlenika sa umanjenom radnom sposobnošću i ratnih vojnih invalida kojih prema posljednjem podatku ima preko 70. Kao potreba nameće se izrada posebnog programa za stimulatívno penzionisanje starijih i upošljavanje mlađih invalidnih lica u sklopu programa edukacije, obuke ili specijalizacije i sporednih šumskih djelatnosti.

Kvalifikaciona struktura zaposlenika planiranih za zapošljavanje u 2012.godini je:

1. ŠG „Konjuh“

- 10 kočijaša KV/šum;
- 3 pratioca uz vlastitu komoru KV/šum;
- 1 nadzornik vlastite komore KV/šum;
- 2 sjekača KV/šum;
- 1 radnik u građevinarstvu PK/ostali;
- 3 pripravnika šumarstva VSS;
- 3 pripravnika šumarski tehničari SSS.

2. ŠG „Sprečko“

- 2 pripravnika šumarstva VSS;
- 1 rukovaoc kombinirkom KV.

3. ŠG „Majevičko“

- 1 pripravnik pravnik VSS;
- 1 pripravnik šumarski tehničar SSS;
- 1 radnik u šumarstvu KV/šum.

4. ŠG „Vlaseničko“

- 1 pripravnik šumarstva VSS;
- 1 pripravnik šumarski tehničar SSS.

5. Direkcija

- 1 vozač putničkog vozila KV.

Razvoj informacionih tehnologija na globalnom nivou veoma brzo napreduje i nailazi na praktičnu primjenu što iziskuje potrebu za kontinuiranom edukacijom zaposlenih svih profila s ciljem praćenja dostignuća i načina korištenja u praksi radi uključivanja u Evropske standarde i direktive.

Edukacijom u eksternim i internim okvirima obuhvatiti:

- Pripremu proizvodnje u šumarstvu (doznaka, projektovanje, obrada podataka, primjena GPS i GIS-a) ;
- Uređivanje šuma;
- Uzgoj i zaštitu šuma;
- Krojenje drvnih sortimenata ;
- Rad sa motornom pilom ;
- Rad sa šumskom mehanizacijom;
- Poslove finansija i računovodstva;
- Marketing funkciju;
- Odnose s javnošću;
- Poslove planiranja;
- Pravno administrativne poslove;
- Poslove menadžmenta preduzeća,
- Zaštitu na radu i PPZ.

7.2. Plaće i standard zaposlenih

Na bazi postojećeg stanja i planiranog zapošljavanja u 2012.godini, za redovne bruto plaće i naknade plaća prema postojećim zakonskim propisima biće potrebno 8.294.220 KM za planiranu prosječnu neto plaću po radniku na bazi sati rada u iznosu od oko 800 KM (Federalni prosjek za 2010.godinu je iznosio 804,37 KM, a prosjek za period juli-septembar 2011.godine 820,25 KM).

Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih obuhvataju izdatke predviđene Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu i iznose 2.054.640 KM, a odnose se na:

- naknada za ishranu u toku rada (topli obrok) planiran je u visini postojeće naknade po danu	1.499.700 KM
- naknade za prevoz na rad i sa rada	153.540 KM
- regres za godišnji odmor (u visini 70% Federalnog prosjeka prema kolektivnom ugovoru i pravilniku)	337.200 KM
- otpremnine i novčane pomoći u slučaju smrti, invalidnosti ili bolesti	64.200 KM

8. FINANSIJSKI REZULTAT

8.1. Plan prihoda

Planirani ukupan prihod za 2012.godinu iznosi 17.896.470 KM, a čine ga:

1. Poslovni prihodi 17.895.870 KM, a sastoje se od
 - prihoda od prodaje robe na domaćem tržištu (grupa konta 60) 400 KM (prihod od čajne kuhinje);
 - prihoda od prodaje učinaka na domaćem tržištu, (prodaja proizvoda i usluga, grupa 61) u iznosu od 15.685.550 KM;
 - ostali poslovni prihodi (grupa 65) 2.209.920 KM (prihodi od premija, poticaja i

subvencija - sufinansiranje troškova zaštite državnih i privatnih šuma od Kantonalne uprave za šumarstvo 2.133.240 KM, prihodi od zakupnina za iznajmljeni poslovni prostor 21.900 KM, prihodi od donacija - obračunati tekući dio donacija u stalnoj imovini u visini obračunate amortizacije 25.780 KM, prihodi od naknada za šumske štete i kazne 24.000 KM i prihodi od prodate tenderske dokumentacije 5.000 KM).

2. Finansijski prihodi (grupa 66) 600 KM (prihodi od kamata na depozite po viđenju kod korespodentnih banaka).

Osnov za utvrđivanje prihoda od prodaje proizvoda je sortimentni omjer korištenja neto drvne mase i postojećeg nivoa cijena šumskih drvnih sortimenata iz jedinstvenog minimalnog cjenovnika proizvoda šumarstva na nivou preduzeća, a za ostale planirane prihode postojeći ugovori i sporazumi, predračun amortizacije za doniranu opremu iz prethodnih godina i procjena kretanja određenih prihoda u prethodnim godinama.

8.2. Plan rashoda

Ukupni rashodi poslovanja za 2012.godinu planirani su u iznosu 17.615.220 KM, a utvrđeni su na bazi predhodno sačinjenog Plana nabavki roba i usluga za 2012.godinu, postojećih normativnih akata, iskustvenih procjena i kretanja određenih rashoda tokom 2011.godine.

1. Poslovni rashodi iznose 17.525.220 KM, a sastoje se od:
 - materijalni troškovi iskazani na grupi konta 51 (sirovine i materijal, energija i gorivo, rezervni dijelovi, inventar, autogume i HTZ u iznosu 1.737.230 KM i zavisni su od kretanja ostvarenja proizvodnog plana i cijena na tržištu;
 - troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (grupa 52) iznose 10.479.460 KM;
 - troškovi proizvodnih usluga (grupa 53) iznose 3.873.350 KM;

-amortizacija stalnih sredstava prema predračunu za 2012.godinu bez planiranih nabavki u toku godine iznosi 409.220 KM;

-nematerijalni troškovi (grupa 55) u iznosu 1.025.960 KM uključujući i naknadu za korištenje državnih šuma (u okviru konta 555-porezi, takse, naknade i druge dažbine) propisanu UOŠ i Uputstvom o načinu obračunavanja, rokovima i postupku plaćanja naknade za korištenje državnih šuma u iznosu 7% od osnovice koju čini vrijednost drveta na panju na osnovu planiranog prihoda od prodaje po opštinama (tabele 4.a., 4.a.1., 4.a.2., 4.a.3. i 4.a.4.) od čega po 1% pripada budžetima Federacije i kantona, a 5% budžetima opština na kojima se promet ostvaruje.

2. Finansijske rashode (grupa 56) u iznosu 90.000 KM čine planirani rashodi kamata po investicionom kreditu za opremu koji će se zaključiti prema investicionom programu za 2011.godinu.

U strukturi ukupnih rashoda sadržani su ukupni rashodi zaštite i čuvanja državnih i privatnih šuma na području kantona koji se obavljaju u okviru Preduzeća, a prema UOŠ treba da su organizovani u okviru Uprave za šumarstvo. Prema sporazumima iz 2010. i 2011.godine, Uprava za šumarstvo finansira ove poslove u visini ostvarenih troškova. Planirani troškovi zaštite i čuvanja državnih šuma za 2012.godinu iznose 1.650.000 KM, a privatnih šuma 483.240 KM.

8.3. Planirana dobit i raspodjela dobiti

Poslovanje u oblasti šumarstva teško je uporedivo sa bilo kojom drugom oblasti privređivanja, obzirom da u šumarstvu nije primarni cilj ostvarivanje što većeg profita. Ranijim Zakonom i postojećom UOŠ utvrđeno je da su "šume i šumska zemljišta temeljni prirodni resurs čije vrijednosti se manifestiraju kroz ekološke, socijalne i ekonomske funkcije šuma". Šume su obnovljiv resurs, ali je proces obnove dugotrajan i zahtijeva velika ulaganja, što oblast šumarstva stavlja u red niskoakumulativnih grana.

Dobit u poslovanju je pozitivna razlika između zbira prihoda i zbira rashoda u okviru računovodstvenog razdoblja.

Dobit ili gubitak od poslovnih aktivnosti je razlika između poslovnih prihoda i poslovnih rashoda.

Dobit ili gubitak od finansijske aktivnosti je razlika između finansijskih prihoda i finansijskih rashoda u računovodstvenom periodu.

Dobit ili gubitak redovne aktivnosti predstavlja dobit ili gubitak od poslovnih aktivnosti korigovan dobiti ili gubitkom od finansijskih aktivnosti.

Dobit ili gubitak po osnovu ostalih prihoda (dobici) i rashoda (gubici) je razlika između ostalih prihoda ili dobitaka i ostalih rashoda ili gubitaka.

Dobit ili gubitak od usklađivanja vrijednosti sredstava predstavlja razliku između prihoda od usklađivanja vrijednosti nematerijalnih i materijalnih sredstava i druge imovine i rashoda zbog umanjenja vrijednosti imovine.

Dobit ili gubitak neprekinutog poslovanja (subjekti koji nastavljaju kontinuitet poslovanja) prije poreza predstavlja dobit ili gubitak od poslovnih aktivnosti korigovan za dobit ili gubitak od finansijskih aktivnosti, dobit ili gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda i dobit ili gubitak po osnovu usklađivanja vrijednosti sredstava.

Neto dobit ili gubitak perioda čini dobit nakon oporezivanja. Neto dobit se raspoređuje u skladu sa Zakonom, Statutom i Pravilnikom o finansijskom poslovanja.

Raspoređivanje dobiti se vrši na konkretne oblike vlasničkog kapitala, a može biti iskazana i kao akumulirana dobit.

Razlika između planiranih prihoda i rashoda za 2012. godinu iznosi 281.250 KM i predstavlja planiranu dobit u poslovanju, a struktura planirane dobiti je slijedeća:

STRUKTURA	Plan 2012.
Dobit od poslovnih aktivnosti	370.650
Gubitak od finansijskih aktivnosti	89.400
Dobit redovne aktivnosti	281.250
Dobit po osnovu ostalih prihoda	0
Gubitak od usklađivanja vrij.imov.	0
Dobit neprekinutog poslovanja	281.250
Porez na dobit neprekin.poslov.	28.125
Neto dobit neprekinutog poslovanja	253.125
Neto dobit perioda	253.125

Planirana bruto dobit iznosi 1,80% od planiranog prihoda za prodane drvene sortimente, dobit po 1 ha površine visokih šuma iznosi 6,55 KM ili 524,72 KM po zaposlenom.

Od planirane dobiti u iznosu 281.250 KM po podmirenju poreza na dobit 28.125 KM, 20 % ili 50.625 KM će se rasporediti u rezervni fond kao obaveza koja proističe iz Zakona o privrednim društvima FBiH i Statuta Preduzeća, a razlika od 202.500 KM usmjeriće se kao neraspoređena dobit za reinvestiranje.

Na tabeli broj 11. prikazan je sintetički plan prihoda, rashoda i bruto dobiti po poslovnim jedinicama i zbirno za Preduzeće.